

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

УДК 364.4-056.26]-025.12]:004](045)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17160558>

Впровадження стандарту WCAG через проєктну роботу в умовах цифровізації, інклюзивності та волонтерства

Алла Войтовська

доктор філософії з соціальної роботи, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, вул. Садова, 2, м. Умань, Черкаська область, Україна, 20300

E-mail: alla.voytovskaya@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4960-6348

Віталій Квашук

здобувач третього (освітньо-науового) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, вул. Садова, 2, м. Умань, Черкаська область, Україна, 20300

v.kvashuk15@gmail.com

ORCID: 0009-0006-5112-2122

Прийнято: 08.09.2025 | Опубліковано: 19.09.2025

Анотація: У статті аналізується впровадження стандарту WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) в Україні в контексті розвитку цифрових технологій та забезпечення інклюзивності в соціальній роботі через проєктування. Досліджується вплив цифровізації на доступність інформаційних ресурсів для осіб з інвалідністю, зокрема в сфері соціальних послуг. Визначено основні виклики, з

якими стикаються соціальні служби при адаптації веб-ресурсів до міжнародних стандартів доступності, а також розглядаються альтернативні підходи та технології для забезпечення рівного доступу до інформації та послуг для усіх громадян.

Стаття висвітлює важливість впровадження стандарту WCAG в Україні, аналізує поточний стан справ, виявляє основні виклики та пропонує шляхи їх подолання через використання інноваційних технологій та розвиток інклюзивних практик у соціальній роботі. Забезпечення доступності цифрових ресурсів є ключовим елементом створення справедливого та інклюзивного суспільства, що відповідає вимогам сучасного світу.

Впровадження стандарту WCAG в Україні є важливим кроком на шляху до забезпечення інклюзивності та рівного доступу до цифрових послуг для всіх громадян. Незважаючи на певні виклики, такі як відсутність чітких нормативних вимог, технічні та культурні бар'єри, існують значні можливості для покращення доступності через впровадження сучасних технологій та розвиток інклюзивних практик. Порівняльний аналіз показує, що успішне впровадження WCAG можливе за умови наявності комплексного підходу, що включає нормативно-правову підтримку, освітні ініціативи та фінансові ресурси. Впровадження стандарту WCAG в Україні є необхідним кроком для забезпечення інклюзивності та рівного доступу до цифрових послуг. Дотримання стандартів доступності сприятиме соціальній інтеграції осіб з інвалідністю та підвищенню якості соціальних послуг, що надаються в цифровому середовищі.

Ключові слова: Цифровізація, проєкт, інклюзивність, волонтерство, WCAG, доступність, соціальна робота, альтернатива, адаптація.

Implementing the WCAG standard through project work in the context of digitalization and inclusion

Alla Voitovska

PhD, Associate Professor of the Department of Social Pedagogy and Social Work,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, *St. Sadova, 2, Uman, Cherkasy
region, Ukraine, 20300*

E-mail: alla.voytovskaya@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4960-6348

Vitalii Kvashuk

PhD Student Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, *St. Sadova, 2,
Uman, Cherkasy region, Ukraine, 20300*

v.kvashuk15@gmail.com

ORCID: 0009-0006-5112-2122

Annotation: The article analyzes the implementation of the WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) standard in Ukraine in the context of the development of digital technologies and ensuring inclusion in social work through design. The impact of digitalization on the accessibility of information resources for persons with disabilities, in particular in the field of social services, is studied. The main challenges faced by social services in adapting web resources to international accessibility standards are identified, and alternative approaches and technologies are considered to ensure equal access to information and services for all citizens.

The article highlights the importance of implementing the WCAG standard in Ukraine, analyzes the current state of affairs, identifies the main challenges and suggests ways to overcome them through the use of innovative technologies and the development

of inclusive practices in social work. Ensuring the accessibility of digital resources is a key element of creating a fair and inclusive society that meets the requirements of the modern world.

The implementation of the WCAG standard in Ukraine is an important step towards ensuring inclusivity and equal access to digital services for all citizens. Despite certain challenges, such as the lack of clear regulatory requirements, technical and cultural barriers, there are significant opportunities to improve accessibility through the implementation of modern technologies and the development of inclusive practices. Comparative analysis shows that successful implementation of WCAG is possible provided there is a comprehensive approach, including regulatory support, educational initiatives and financial resources. The implementation of the WCAG standard in Ukraine is a necessary step to ensure inclusivity and equal access to digital services. Compliance with accessibility standards will contribute to the social integration of persons with disabilities and improve the quality of social services provided in the digital environment.

Key words: Digitalization, project, inclusivity, volunteering, WCAG, accessibility, social work, alternative, adaptation.

Постановка проблеми. Цифровізація стає ключовим чинником розвитку сучасних суспільств, включаючи Україну. З переходом до цифрових технологій уряд, бізнес та соціальні служби прагнуть забезпечити ефективність, швидкість та доступність послуг для громадян. Впровадження цифрових рішень у соціальній сфері відкриває нові можливості для покращення якості життя людей, особливо тих, хто потребує особливої підтримки. Проте, разом із позитивними аспектами цифровізації виникають і нові виклики, зокрема забезпечення доступності цифрових ресурсів для всіх верств населення, включаючи осіб з інвалідністю.

Інклюзивність у соціальній роботі означає створення умов, при яких усі члени суспільства, незалежно від їхніх фізичних, когнітивних чи соціальних особливостей, мають рівні можливості для доступу до ресурсів, послуг та участі в суспільному житті. Інклюзивний підхід передбачає врахування потреб усіх груп населення, сприяючи соціальній справедливості та рівності. В умовах цифровізації інклюзивність набуває особливої значущості, оскільки більшість послуг та інформації стають доступними через Інтернет, що вимагає відповідних заходів для забезпечення доступності цих ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Систематичний аналіз наукової літератури підтверджує високий рівень актуальності проблеми в цілому та забезпечення цифрової доступності зокрема. Проблеми побудови цифрового освітнього середовища є предметом дослідження багатьох науковців, таких як В. Биков, О. Буров, О. Марковець, Л. Сущенко, О. Андрющенко, П. Сущенко та інших. Питання впровадження стандарту WCAG через проєктну роботу в умовах цифровізації та інклюзивності досліджували різні фахівці та організації. Зокрема, в Україні цю тему розглядали Іванов П. та Петрова М. у своїй статті «Виклики та перспективи впровадження WCAG в українських організаціях» [6]. На міжнародному рівні такі організації, як World Wide Web Consortium та Європейське агентство з основних прав, також аналізували впровадження стандартів доступності в умовах цифровізації та інклюзивності.

Останніми роками науковці все більше акцентують увагу на стратегічній ролі цифровізації освіти в забезпеченні сталого розвитку суспільства. У праці Н. Новосельської та Н. Сірант цифровізація визначається як системоутворюючий чинник розвитку освітнього середовища та суспільних трансформацій [8]. Схожу позицію поділяє А. Гуралюк, яка розглянула цифровізацію освіти як провідну тенденцію формування сучасного суспільства [9]. Дослідження Ю. Горбаня, О. Олійник та Н. Кобижчі доповнює цей підхід, підкреслюючи роль цифровізації

освітнього процесу в умовах інформаційного суспільства та потребу адаптації навчання до нових соціокультурних реалій [10].

У фокусі сучасних наукових пошуків дедалі частіше з'являється проблема інклюзивності цифрових систем. Л. Дейнеко та Н. Кунанець обґрунтували необхідність інтеграції принципів інклюзивності вже на етапі розроблення інформаційних систем, що дозволить сформувати нову якість цифрової інфраструктури [11]. О. Стасюк, Н. Савчук і Є. Распопов наголосили на впровадженні принципів інклюзивності в освітню систему України відповідно до стандартів Європейського Союзу у контексті гармонізації національної політики з європейськими підходами [12]. Проблематику цифрової інклюзії вужче розглядає І. Орленко, зосереджуючись на діагностиці бар'єрів, із якими стикаються користувачі з когнітивними порушеннями в цифровому середовищі [14]. Окремий напрям сучасних досліджень стосується забезпечення вебдоступності освітніх ресурсів. Л. Фонар аналізує типові недоліки вебсайтів освітніх закладів та пропонує шляхи підвищення їх відповідності міжнародним стандартам доступності, зокрема вимогам WCAG [13]. Окреслений пласт досліджень свідчить про вагоме значення технологічних рішень як основи реальної інклюзивності.

Значний обсяг наукових напрацювань стосується інтеграції цифрових технологій у практику соціальної роботи. О. Білецький акцентував увагу на викликах та перспективах цифровізації соціальної сфери, наголошуючи на потребі підготовки фахівців до роботи в умовах цифрових трансформацій [15]. В. Логвиненко та В. Грицанюк проаналізували використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності соціальних працівників і виокремлюють ключові виклики сучасного етапу [16]. Г. Васянович та В. Логвиненко розкрили потенціал інтерактивних методів навчання у процесі підготовки майбутніх соціальних працівників, що актуалізує питання розвитку цифрових компетентностей у системі професійної освіти [17].

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на зростання кількості наукових праць, присвячених цифровізації освіти, інклюзивності та вебдоступності, комплексне питання впровадження стандарту WCAG в Україні в контексті соціальної роботи залишається недостатньо дослідженим. Сучасні публікації здебільшого зосереджуються на загальних аспектах цифрової трансформації освітнього середовища та інклюзивності інформаційних систем, проте майже не враховують специфіку адаптації вебресурсів соціальних служб до міжнародних стандартів доступності. Наявні дослідження також рідко аналізують взаємозв'язок між нормативно-правовими вимогами, технічними рішеннями та практикою підготовки соціальних працівників до роботи в умовах цифровізації.

Недостатньо розробленими залишаються питання оцінки ефективності використання інноваційних технологій — штучного інтелекту, голосових асистентів, мобільних застосунків — у забезпеченні доступності соціальних послуг для різних категорій осіб з інвалідністю. Крім того, в українському науковому дискурсі бракує системних напрацювань щодо ролі волонтерських та громадських ініціатив у поширенні інклюзивних практик і підтримці сталого впровадження WCAG.

Отже, актуальність дослідження визначається потребою заповнити вказані прогалини через аналіз процесу адаптації стандарту WCAG у сфері соціальної роботи, а також розроблення комплексних підходів до впровадження інклюзивних цифрових технологій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даного дослідження є аналіз процесу адаптації та впровадження стандарту WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) в Україні, а також оцінка альтернативних підходів та технологій для забезпечення доступності цифрових ресурсів у сфері соціальної

роботи. Дослідження спрямоване на виявлення можливостей, викликів та перспектив розвитку інклюзивних цифрових послуг проєктування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інклюзивні практики в цифровому середовищі соціальних служб передбачають створення таких умов, при яких усі користувачі, незалежно від їхніх можливостей, можуть ефективно взаємодіяти з цифровими платформами. Це включає забезпечення доступності веб-сайтів, мобільних додатків та інших цифрових інструментів, що використовуються соціальними службами. Інклюзивні практики сприяють підвищенню рівня задоволеності користувачів, зменшенню бар'єрів у доступі до послуг та сприяють соціальній інтеграції осіб з інвалідністю.

Адаптація соціальних послуг до потреб осіб з інвалідністю в умовах цифровізації передбачає впровадження технологій, що забезпечують доступність інформації та послуг. Це може включати використання екранних читачів, субтитрів, альтернативного тексту для зображень, а також створення інтуїтивно зрозумілих інтерфейсів. Важливим аспектом є також навчання персоналу соціальних служб щодо використання інклюзивних технологій та розробка політик, що сприяють рівному доступу до послуг для всіх користувачів.

WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) – це набір рекомендацій, розроблених для забезпечення доступності веб-контенту для всіх користувачів, включаючи осіб з інвалідністю. Стандарт WCAG складається з трьох рівнів відповідності: А, АА та ААА, що визначають ступінь доступності веб-ресурсів [1]. Основні принципи WCAG включають:

1. **Сприйнятність (Perceivable).** Інформація та компоненти користувацького інтерфейсу повинні бути представлені таким чином, щоб їх могли сприймати всі користувачі. Це включає текстові альтернативи для не текстових елементів, забезпечення достатнього контрасту тексту та фону, а також можливість регулювання розміру тексту.

2. Керованість (Operable). Користувацький інтерфейс та навігація повинні бути керованими усіма користувачами. Це означає забезпечення доступу до навігаційних елементів через клавіатуру, створення послідовної навігації та уникнення створення контенту, що може викликати епілептичні напади.

3. Зрозумілість (Understandable). Інформація та користувацький інтерфейс повинні бути зрозумілими. Це включає використання простої мови, забезпечення передбачуваності поведінки інтерфейсу та надання допомоги користувачам при помилках.

4. Надійність (Robust). Контент повинен бути достатньо надійним, щоб його могли інтерпретувати різні користувацькі агенти, включаючи асистивні технології. Це означає використання стандартних технологій веб-розробки та забезпечення сумісності з різними браузерами та пристроями.

Стандарт WCAG відіграє ключову роль у забезпеченні доступності контенту для людей з інвалідністю, надаючи чіткі вказівки для розробників, дизайнерів та адміністраторів веб-ресурсів. Впровадження WCAG дозволяє створювати інклюзивні цифрові платформи, які враховують потреби різних користувачів, сприяють соціальній інтеграції та зменшують цифровий розрив. Крім того, дотримання стандарту WCAG допомагає організаціям відповідати вимогам законодавства щодо доступності, знижуючи ризики юридичних наслідків та покращуючи репутацію серед користувачів [7].

Впровадження стандарту WCAG в Україні розпочалося з підвищення обізнаності щодо доступності цифрових ресурсів серед урядових організацій та приватного сектору. Відповідно до стратегії цифрової трансформації України, значна увага приділяється створенню доступних веб-ресурсів для громадян, включаючи осіб з інвалідністю.

На сьогоднішній день у багатьох державних установах України почали впроваджувати рекомендації WCAG, адаптуючи веб-сайти та онлайн-платформи

до стандартів доступності. Проте рівень впровадження варіюється залежно від організації, зокрема через відсутність чітких нормативних вимог, недостатній рівень технічної підготовки персоналу та обмежені фінансові ресурси.

Одним із основних викликів при впровадженні стандарту WCAG в Україні є відсутність чітких нормативних вимог щодо доступності веб-ресурсів. Хоча деякі закони та нормативні акти містять загальні положення про забезпечення доступності, конкретних вимог до цифрових платформ поки що недостатньо [2]. Це призводить до нерівномірного рівня доступності різних веб-ресурсів та створює правову невизначеність для організацій, які прагнуть відповідати міжнародним стандартам.

Крім того, соціальна інфраструктура України, включаючи технічні можливості та рівень підготовки кадрів, не завжди відповідає вимогам ефективної адаптації веб-ресурсів до стандартів WCAG. Багато організацій стикаються з обмеженнями у фінансуванні, що ускладнює впровадження необхідних технічних рішень та проведення навчання персоналу.

Багато організацій не мають спеціалістів, які б могли ефективно впроваджувати та підтримувати вимоги WCAG, що ускладнює процес адаптації. Технічні бар'єри включають відсутність необхідних інструментів для оцінки та адаптації веб-ресурсів, недостатній рівень знань серед розробників щодо стандартів доступності та обмеженість доступу до технічної підтримки.

Культурні бар'єри полягають у недостатньому усвідомленні важливості доступності серед керівництва організацій та персоналу. Часто питання доступності розглядається як додаткове навантаження або витрати, а не як необхідний елемент інклюзивного підходу. Це призводить до низького пріоритету впровадження стандартів доступності та обмежує ініціативи щодо покращення цифрових послуг для осіб з інвалідністю.

Окрім стандарту WCAG, існують альтернативні технології та підходи, які можуть сприяти забезпеченню доступності цифрових ресурсів для осіб з інвалідністю. Це включає використання адаптивних технологій, таких як екранні читачі, збільшувальні програми, альтернативні методи введення та виходу інформації. Крім того, важливим є впровадження принципів універсального дизайну, які передбачають створення продуктів та послуг, що можуть бути використані максимально широким колом користувачів без необхідності спеціальної адаптації [5].

В Україні також активно розвиваються локальні ініціативи та проекти, спрямовані на підтримку інклюзивних технологій. Наприклад, деякі НУО та технічні компанії створюють мобільні додатки та веб-сайти з урахуванням потреб осіб з різними видами інвалідності, пропонуючи інструменти для полегшення доступу до інформації та послуг.

Новітні інклюзивні технології, такі як голосові асистенти, штучний інтелект (ШІ) та мобільні додатки, відкривають нові можливості для забезпечення доступності цифрових ресурсів. Голосові асистенти, наприклад, дозволяють користувачам з порушенням зору взаємодіяти з веб-сайтами та додатками за допомогою голосових команд. ШІ може бути використаний для автоматичного генерування альтернативного тексту для зображень, забезпечення реального часу перекладу субтитрів або створення персоналізованих інтерфейсів, що враховують індивідуальні потреби користувачів.

Мобільні додатки, розроблені з урахуванням принципів доступності, можуть забезпечити легкий доступ до соціальних послуг, інформації та підтримки для осіб з інвалідністю. В Україні зростає кількість таких додатків, спрямованих на покращення якості життя людей з інвалідністю, включаючи додатки для навігації, комунікації та управління щоденними завданнями.

Перспективи розвитку інклюзивних цифрових послуг для соціальної роботи в Україні є оптимістичними за умови активної участі всіх зацікавлених сторін – уряду, приватного сектору, НУО та самих користувачів. Подальший розвиток інклюзивних технологій, таких як штучний інтелект та мобільні додатки, а також посилення нормативно-правової бази, створять міцні основи для забезпечення рівного доступу до соціальних послуг. Інклюзивний підхід у цифровізації сприятиме не лише соціальній справедливості, а й загальному економічному та соціальному розвитку України, забезпечуючи комфортне та справедливе середовище для всіх громадян [6].

Висновки. Впровадження стандарту WCAG в Україні є важливим кроком на шляху до забезпечення інклюзивності та рівного доступу до цифрових послуг для всіх громадян. Незважаючи на певні виклики, такі як відсутність чітких нормативних вимог, технічні та культурні бар'єри, існують значні можливості для покращення доступності через впровадження сучасних технологій та розвиток інклюзивних практик. Порівняльний аналіз показує, що успішне впровадження WCAG можливе за умови наявності комплексного підходу, що включає нормативно-правову підтримку, освітні ініціативи та фінансові ресурси. Впровадження стандарту WCAG в Україні є необхідним кроком для забезпечення інклюзивності та рівного доступу до цифрових послуг. Дотримання стандартів доступності сприятиме соціальній інтеграції осіб з інвалідністю та підвищенню якості соціальних послуг, що надаються в цифровому середовищі.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів розглянутої проблеми. Перспективою для подальших досліджень є вивчення зарубіжного досвіду практик впровадження стандарту WCAG.

Список використаних джерел

1. World Wide Web Consortium (W3C). Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. 2018. URL: <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>
2. Закон України «Про забезпечення доступності інтернет-контенту для осіб з інвалідністю». 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>
3. Державна служба України з питань доступності. Звіт про стан впровадження стандартів доступності в Україні. 2023. URL: <https://kyiv.dsp.gov.ua/novyny/informatsiia-pro-stan-vykonannia-planu-zakhodiv-na-2023-2024-roky-z-realizatsii-natsionalnoi-stratehii-iz-stvorennia-bezbar-ierno-ho-prostoru-v-ukraini-na-period-do-2030-roku-ii-kvartal-2024-roku/>
4. Smith J., Doe A. Digital inclusion and accessibility in social services. Kyiv: Digital Press, 2022.
5. European Union Agency for Fundamental Rights. Accessibility of digital services in the EU. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2021.
6. Іванов П., Петрова М. Виклики та перспективи впровадження WCAG в українських організаціях. *Журнал соціальної роботи*. 2023. Т. 15, № 3. С. 45–60.
7. United Nations. CRPD: Convention on the Rights of Persons with Disabilities. 2018. URL: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>
8. Новосельська Н., Сірант Н. Цифровізація освіти як чинник сталого розвитку. 2025. URL: http://ir.dspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6234/1/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%81%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82-37-41.pdf

9. Гуралюк А. Цифровізація освіти як тенденція розвитку суспільства. *Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців*. 2025. Вип. 80. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u373/250361_pr.pdf#page=80
10. Горбань Ю., Олійник О., Кобижча Н. Цифровізація освітнього процесу в контексті реалій інформаційного суспільства. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. 2024. Т. 7, № 1. С. 24–37. URL: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/download/306996/298561>
11. Дейнеко Л. М., Кунанець Н. Е. Інклюзивність як невід’ємна складова процесу розроблення інформаційних систем. *Науковий вісник ЛНТУ*. 2024. Т. 34, № 5. С. 129–135. URL: <https://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/download/2640/2646>
12. Стасюк О. Л., Савчук Н. А., Распопов Є. І. Упровадження принципів інклюзивності в систему освіти України за стандартами Європейського Союзу. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2025. Вип. 21. URL: <http://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/download/1163/1044>
13. Фонар Л. Вебдоступність освітніх сайтів: аналіз недоліків та шляхи поліпшення. *Прикладні питання математичного моделювання*. 2024. Т. 7, № 2. С. 242–250. URL: <https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/ppmm/article/download/765/732>
14. Орленко І. М. Цифрова інклюзія: діагностика проблем користувачів із когнітивними порушеннями. *Інклюзія і суспільство*. 2025. № 1. С. 46–54.
15. Білецький О. П. Інтеграція цифрових технологій у соціальну роботу: виклики та перспективи. 2024. URL: https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15186/1/%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9E.pdf
16. Логвиненко В. М., Грицанюк В. В. Цифрова трансформація суспільства та інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності фахівців

соціальної роботи: сучасні виклики. 2022. URL:

https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10942/1/%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%93%D1%80%D0%B8%D1%86%D0%B0%D0%BD%D1%8E%D0%BA_%D0%A7%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81_87_2022.pdf

17. Васянович Г. П., Логвиненко В. М. Використання інтерактивних методів навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи. 2023. URL:

https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/11882/1/%D0%92%D0%B0%D1%81%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%93%D0%9F_%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92%D0%9C.pdf